

Likvärdig utbildning?

Rektor med vetande, Malmö 14/3 2018

Artikel 28

Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till utbildning

”Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas”.

Några årtal....

1842

1882

1944

1962

1968

1994

Men i dag då?

- En likvärdig utbildning?
- Tillgängliga lärmiljöer?
- Trygga lärmiljöer?
- En god utbildningskvalitet?

Kartläggning

- Stort behov av utvecklingsarbete inom alla skolformer för personer med funktionsnedsättningar
- Barns, elevers och vuxenstuderandes egna perspektiv efterfrågas och tillvaratas i begränsad utsträckning.
- Stora svårigheter att få skolsituationen att fungera för elever med vissa funktionsnedsättningar i ordinarie skolverksamhet

Förskolan

- Svagt underlag
- Kvalitetsskillnader
- Brister i förebyggande arbete

Grundskolan

- Vanligaste orsaken till stöd är läs- och skrivsvårigheter
- Brister i särskilt stöd och anpassningar eller generella åtgärder
- Elevens behov sätts inte i relation till omgivande faktorer
- Många elever anser att de inte får tillräckligt stöd
- Flickors och pojkars stödbehov tolkas på olika sätt
- Grundsärskolan, bristande underlag utifrån elevernas perspektiv. Arbete och resultat följs inte upp

Statistik grundskolan

- 40 procent av skolorna utreder inte behovet av särskilt stöd
- 5,6 procent av eleverna har ett åtgärdsprogram
- 4 procent av flickorna och 7 procent av pojkarna i grundskolan
- Av elever i årskurs 9 med åtgärdsprogram, 62 procent minst ett F i slutbetyget.
- 4 procent av lärarna anser att eleverna får tillräckligt stöd.

Vissa funktionsnedsättningar

- Döva eller hörselnedsättning, grav språkstörning, blindhet eller synnedsättning och dövblindhet samt ovanstående i kombination med ytterligare funktionsnedsättningar.
- Begränsande kunskaper utifrån elevperspektiv
- Exkluderande och socialt problematisk skolsituation
- Inte likvärdigt stöd
- Elever med blindhet eller synnedsättning tendens att prestera bra ämnesmässigt för att kompensera för sociala utmaningar

Gymnasieskolan

- Hälften av gymnasieskolorna ett otillräckligt arbete när det gäller särskilt stöd
- Fyra av tio skolor brister i att utreda behov av särskilt stöd
- Elever med funktionsnedsättning efterlyser större möjligheter att påverka och utforma stödet.
- Gymnasiesärskolan, minskat elevunderlag, pendling över kommungränser och bristande framtidsutsikter

Mer kunskap om jämställdhet och uppföljning

- Skillnader i utbildningssituationen beroende på könstillhörighet
- Uppföljande statistik och systematisk kunskapsutveckling

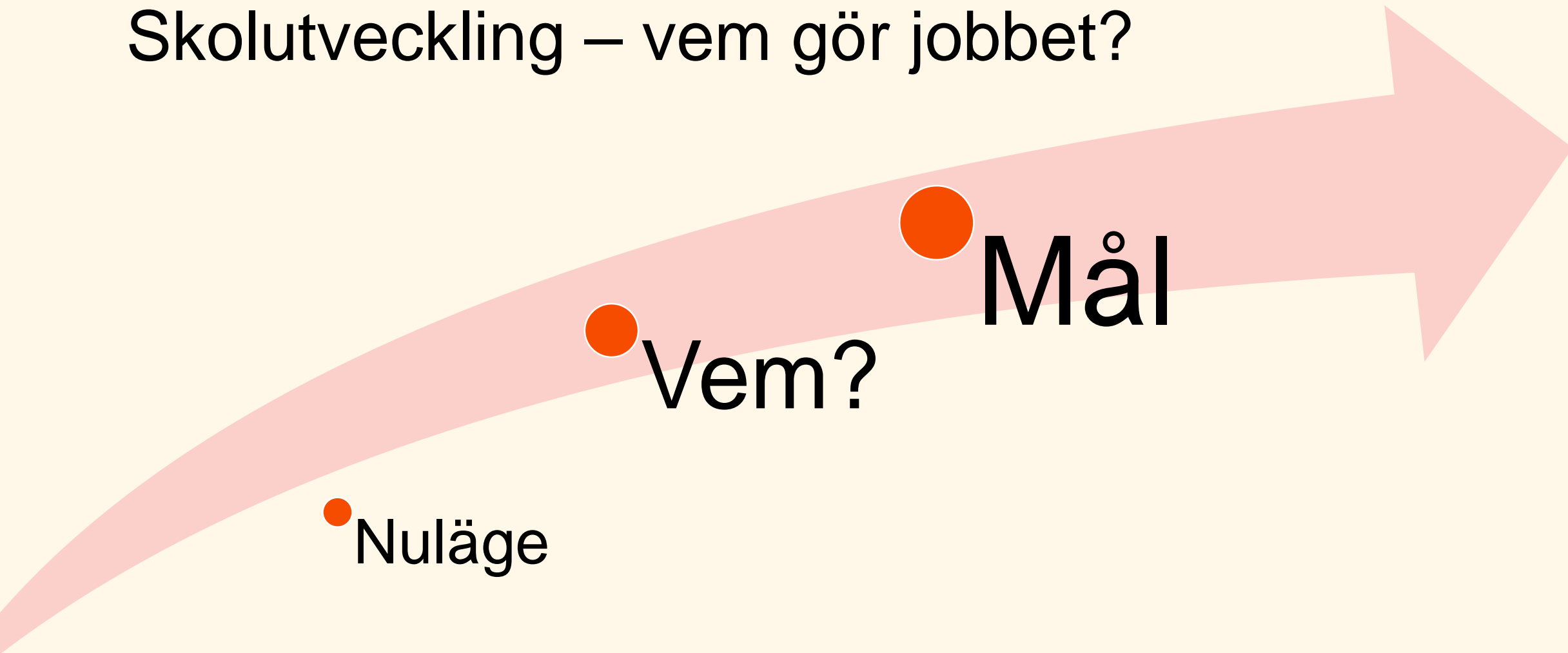

Skolutveckling – vem gör jobbet?

• Nuläge

• Vem?

• Mål

Våra huvudområden

Vi ger förskolor och skolor spetskompetens, stöd och vägledning.

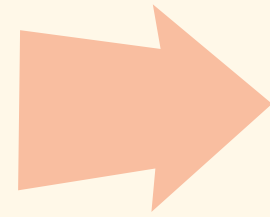
Vi ser till att det finns tillgängliga och anpassade läromedel.

Vi bidrar till att det finns ekonomiska resurser.

Vi ser till att de elever som har behov av att få gå i en skolverksamhet som är anpassade till deras specifika behov kan göra det.

- Huvudkontor
- Regionkontor
- Lokalkontor
- Nationella skolor
- Regionala skolor
- Resurscenter
- Statsbidragsavdelning
- Läromedelsavdelning

Stödmaterial elevhälsa

- Handledning med reflektionsunderlag
 - Forskarantologi
 - Nätbaserad kurs
 - Filmer
-
- Ta del av Stödmaterial elevhälsa på www.spsm.se/elevhalsa

Stödmaterial
elevhälsa

Stödmaterial elevhälsa

Enligt kollagen ska elevhälsan främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Stödmaterial elevhälsa har tagits fram av Specialpedagogiska skolmyndigheten för att ge skolor stöd att utveckla ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt i hela skolan.

Stödmaterialen vänder sig i första hand till rektor och den samlade elevhälsan som tvärprofessionellt team. Det kan även användas av lärare och andra som är intresserade av att utveckla elevhälsoarbete. Stödmaterial elevhälsa går att ta del av i sin helhet på www.spsm.se/elevhalsa

Materialets olika delar bygger på varandra. De kan användas fristående eller i valfri ordning.

Handledning med reflektionsunderlag
Det lilla ordet främst – ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt i skolan är en handledning med reflektionsunderlag. Den handlar om att skapa förutsättningar för att främst kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande i skolan.

Reflektionsunderlag för elevhälsan är en box som innehåller ett exemplar av handledningen Det lilla ordet främst, fyra reflektionsunderlag – Pyramiden, Spelet, Rummet och Hjärtat – i form av väggplåcher och laminerade samtalstöd, samt en väggplåsch av elevhälsohjärtat.

Forskarantologi
I Elevhälsoarbete under utveckling – en antologi skriver fyra forskare varsin utvecklingsartikel om skolans förutsättningar för elevhälsoarbete. Medverkande: Eva Högne, professor, Göteborgs universitet, Ingrid Hylander, docent och leg. psykolog, Karolinska institutet, Pia Skott, fil. dr, Stockholms universitet, och Monika Törnsén, fil. dr, Umeå universitet.

Filmer
I filmen "Utveckla skolans elevhälsoarbete – en inledning" beskriver forskare viktiga aspekter för utveckling av elevhälsoarbete i skolan. I fyra inspirationsfilmer delar skolor med sig av sina erfarenheter hur de har använt sig av reflektionsunderlagen. Se www.spsm.se/elevhalsa

Det lilla ordet främst
Best.nr 00204. Pris: 125 kr exkl. moms
PDF kan laddas ner från www.spsm.se/webbutiken

Reflektionsunderlag för elevhälsan
Best.nr 00704. Pris: 175 kr exkl. moms

Elevhälsoarbete under utveckling
Best.nr 00706. Pris: 0 kr
PDF kan laddas ner från www.spsm.se/webbutiken

Nätbaserad kurs
Specialpedagogiska skolmyndigheten erbjuder en nätbaserad kurs "Att höja skolans elevhälsokompetens – ett processarbete för likvärdig utbildning". Se www.spsm.se/elevhalsa

www.spsm.se/elevhalsa

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Best.nr 00706

Hälsofrämjande skolutveckling

- Elevhälsan är en resurs för hälsofrämjande skolutveckling och ska i samverkan med lärare och övrig skolpersonal bidra till att skapa en tillgänglig lärmiljö som möter elevers olika och specifika behov.

För elever med funktionsnedsättning är det av särskilt stor betydelse att denna samverkan fungerar.

Moa:

Barn vet inte alltid vad som är bra för dom själva, men det vet inte vuxna heller. Jag tror man behöver föra någon slags dialog.

Hur mit liv ät.

Hur jag ser på live
